

Békffy László

és az Andrássy uti színház társulata kedden este fél kilenc órai kezdettel tartja egyetlen vendégszereplését a Korzó Mozi árnyas, kellemes kerthelyiségében. Békffy László a legszellemesebb konferansz hazajön közénk Szegedre s őt, mint minden évben, az idén is meleg szeretettel várjuk és vendégszereplése alkalmából is örülünk a viszonyításnak. Társulata az Andrássy uti színház kiváló tagjaiból, mint László Lilly és Szász Lilly, Radó Sándorból áll, kik a híres Andrássy uti színház nagyszerű szonjai, kupéi, magánszámai és a legvidámabb egy felvonásait szedték csokorba és állították össze két és félórás kacaglaló műsorukai, mellyel emlékeztetnek kellemes estét fognak nekünk szerezni. Békffy László ezúttal csak egy estén szerepelhet nálunk, mert szerződése másfelé szólítja. A nagyszerűnek ígérkező előadást a közönség kényelmére való tekintettel a Korzó kellemes kerthelyiségében tartják, ahol a nagyszerű műsor élvezetében két és félórán át felüdül. Jegyek elővételben a Korzó Mozi pénziárában már válthatók.

Tengerentuli interju a Szegedről Dél-Amerikába kivándorolt Szamos Sárival

Nincs elérhetetlen messzeség. Nincs beláthatatlan távolság. Országokon, földrészeken át, tengeren innen, tengeren túl, világitanak az emberek, mutatják az utat, keresik egymás kezét, kutatják egymás tekintetét. A világba szerteszóródott magyarság végzete, megpróbáltatásai, a sorscsapások özöne: új magyar embertípust termelt ki, új vágyakkal, új életfelfogással, új munkaterrénumokkal és életformákkal, de mindenekelőtt: — a boldogságkeresés új eszközeivel.

Milyen utakat kell tehát bejárni nekünk, magyar tegnap elátkozottan boldogtalan gyermekeinek, hogy új szemmel nézhessük, új szívvel szerethessük az életet, a világot, a fákat, a füveket, a virágokat, minden kis bogarat és... és — az embereket is?

S minő életutakat járhatott be egy asszony, akire még nem is oly régen, alig tíz esztendeje, a szegedi égből bársonya borult s akit megsebzett emberi sorsa a délamerikai Peruba vetett. Peruba, fel a farmra, négerrek, meszticek, cukornád, fagyapot és mélyen lélegző állatok közé. Egy finoman kulturált szegedi asszonyt, aki szerelmese volt a könyvnek, a magyar írónak, magyar költészetnek, akinek éjszakai nyugvópárnája az Ady Endre verseskönyve volt s bár nem biztos, hogy kis keresetéből vacsorára tellett, de a legujabb Ady-könyvet mindig meg kellett venni.

Szamos Sári volt ez a szegedi asszony, aki most, — hogy az amerikai dolgozó asszonyok világának hívják össze Genfben a földgolyó dolgozó asszonyait —, szintén életjelt ad magáról, részt kér a magyar dolgozó asszonyok munkájából és a magyar szívek testvéri melegéből. Sokfelé ágazó, kanyargós, könnytől, verejtéktől, nagy szenvedésektől átfönt életutait — de amelyeket ma már az anyagi jólét, a beérkezett élet fényesít — az ő szavaival ismertetjük a *Délmagyarország* olvasóinak:

— Beszéljek az életéről, de melyikről? A mostaniról? Vagy elmondjam, milyen volt a nehéz utam, amíg idáig értem? Kezdjük tehát a legelején: fiatalon be, a hivatalba, mert a szülők nagyon szegények és egy kis iskola után, menni kell a kenyér után. Aztán — gyorsan rántott az élet — jön egy ember, a szerelem, a házasság. Az uram épp oly szegény ember volt, mint én. Ma már nem szegény, de épp oly tisztalelkű, derék, mint akkor volt, amikor a felesége lettem. A házasság megkötése után ketten dolgoztunk, de még így is kevéske volt a kenyér. Sok munka két fiatal, két munkaszerető ember energiája kevés ellenértéket kapott. A háborút fizikailag és lelkiileg átszenvedtük, de én megszenvedtem a háborút követő 1919-es évet is. Vasúti tisztviselő voltam és kis állásomat elvesztettem. Ma már nem fáj. Jó, hogy így történt, mert ennek lett az eredménye Peru, a jómód, a soha nem álmódott eljövendő, nagyszerű élet. De, nagyon kemény volt az út idáig.

— Egy decemberi reggelen, kevés holminkat két rossz kofferba téve, felültünk a Simplon-expressre. Hogy mit éreztem, amikor a magyar határon szaladt át velünk a vonat? Kedves Honfitársnőm, soha, de soha ne érezze maga azt! A szívemről vált le egy darab. Genova következett. Szaladgálás a konzulhoz. Meghuzódás egy olcsó szállodában, mert nem igen indultak annakidején gyakran hajók erre a hemisferára. Megrendítően szép séták Nerviben és még megrendítőbbek, a genovai temetőben. Melyik sir ragadott meg a legjobban? Mazzini-é, amely egyszerűségével, szépséges komorságával kiemelkedett a temető műkin. csei, márvány kolosszusai közül. Végre az *Európa* nevű olasz hajón voltunk, amely egy januári estén lassan siklott ki velünk a kikötőből.

— Mit éreztem mikor a hajó elindult velünk? Már nem annyira rosszat, mint mikor a vonat szaladt át velünk a magyar határon. És miért éppen Perut választottuk ki célunk? Azt kívánta, hogy bizony *ingyen utasok voltunk a hajón*. A perui állam, hogy hatalmas országát benépesítse, évente bizonyos számú ingyenes hajójegyet bocsát az európai kikötővárosok perui konzulá-

tusai rendelkezésére. Bizony igaz, harmadosztályon jöttünk, olasz kivándorlóhajón, 217 részben jugoszláv, részben spanyol, részben amnesztias D'Annunziós katona és részben magyar, tatabányai kivándorló között. Erről az utról, erről a szenvedésről még magának se mondok el részleteket, bár tudom, nem frivol kíváncsiság vezeti. Szenvedtem 31 napon át, mindaddig, míg Callao, Peru legnagyobb kikötőjébe, a főváros, Lima elővárosába értünk.

— Rettenő forró napon, február 21-én értünk Peruba és megérkezésünkkor 35 dollár volt az uram zsebében. Aztán megkezdődött a legkeservebb út: munkát kerestünk. Nem megy ám ez olyan könnyen, mint képzeltük s ma is sokan képzelik. Végre az egyik nyomda napszámosként alkalmazta az uramat, napi 2 dollár bérért, raktár rendezésre és tisztántartásra. Két dollár nagyon kevés pénz Amerikában s így a város néger-negyedében, a legutolsó utcában, a temető-soron bérelhettünk csak egy kis munkáslakást. Oh, meny nyire sirva kacagtam, amikor az uram azt mondta, ez a lakás nagyon megfelel nekünk, nagyon gazdaságos, mert ha meghalunk, nem kell kocsi, vagy pláne halottas-autó, gyalog is kimehetünk sírunkhoz.

— Azt kérdezi, miért vállalt az uram, a maturás és államszámviteltani államvizsgás uram, napszámosmunkát? Lássa, ezt a kérdést, ezt az őszintén magyar kérdést vártam. Azért kedves Honfitársnőm, mert ez *Amerika!* Itt napszámosból is lehet, sőt lesz is vezérigazgató, sőt elnök is. Sem vezérigazgató, sem elnök nem lett az uram, hanem bizalmi embere a délamerikai cukorkirálynak. Amíg ezt elértük, sokat nélkülöztünk, szenvedtünk, leszegényedtünk és már-már el is csüggedtünk. A banán nálunk nagyon olcsó gyümölcs, olyan olcsó, mint Szegeden jóévben a ferges cseresznye és nekünk még banánra is alig tel.

— Ma?... Ma ötszobás a villánk, kitűnő a személyzetünk és annyit költhetünk örök szerelmemre, a könyvre, amennyit valamikor otthon, csak a legszebb éjszakai álmaimban költhettem. Meghívás folytán belépett az uram, a legnagyobb latin amerikai trösztöz, ahol immár kilencedik éve egyik vezető ember. Mennyi az évi jövedelme?... Bocssáson meg, de erre a kérdésre még magának sem felelhetek összecszerűen, de elégedjen meg annyival, hogy régen tulva gyunk azon a számon, amit az uram, aki szintén vasutas volt, elért volna odahaza, mint Máv. igazgató.

— A harmadosztályú kivándorlás után, már 1928 elején európai utra keltünk. Most már luxushajón, már gyorshajón és elsőosztályon. Utazgatunk Európában, voltunk Spanyol, Francia és Németor-

Magyarország legjobb hírnevű óráscége
BRAUSWETTER JANOS
Gróf Apponyi Albert (Iskola) ucca 23. szám.

LEGJOBB SZER
HÓNALJ, LAB ÉS KÉZ
IZZADÁSNAI
A JAVITOTT
PERPEDES
HATÁSA BIZTOS
KAPHATÓ!
GERGELY JENŐ
„SZENT RÓKUS”
GYÓGYSZERTÁRBAN
KOSSUTH LAJOS-UT és NAGYKÖRÚT SAROK

PANNONIA SZÁLLÓ

BUDAPEST, VIII., RAKOCZI-UT 5.

Elsőrangú szálló. Az előkelő családok régi, jóhírnevű találkozóhelye a főváros központjában. A legmodernebb felszerelés és minden kényelem. Fürdők. Hideg és meleg folyóvíz minden szobában.

Az elhatározott

FLY-TOX

a modern rovarirtószerek királya

megöl

legyet, molyt, szúnyogot, poloskát, svábbogarat, hangyát, bolhát, tetűt stb. és azok petéit, illetve lárváit.

Nem hagy fojtot! Nem mérgező!

Ügyeljen a hatása megfogó!

FLY-TOX

védjégre!

Mindenütt kapható!

Prospektust kívánatra küld
Révész Ernő és Társa
Budapest, V., Nádor ucca 80
Telefón: L. 998-25

szágban, nagyon szép heteket éltünk át a genfi-tó partján, Lausanne-ban, jártunk tulipán és rózsanyílás idején Hollandiában, a haarlemi virágmezőkön, a még mindig kedves Wien-ben és hónapokat töltöttünk a nekünk mégis legszebb, legszentebb, legdrágább földön, a magyaron, a dunaparti gyöngyszemen: — a Szigeten... Aztán lejárt a vakáció és visszajöttünk Peruba. Visszaútaazáskor megnéztük az atlanti-óceáni bűbajt, a Bermudákat is. Azt is minden keserűség nélkül, de őszintén mondom el magának, hogy soha annyi pénzünk nem volt, hogy megnézhettük volna a mi csepp-barlangunkat Magyarországon. Tehát kárpótlást kerestünk a bermudai világhírű cseppbarlangban.

— És most?... Jó, a jómód, sok mindent megszépít. Peruról majd máskor kérdezzem részleteket, most csak röviden egy és mást. Peru csak papíron független ország. Gazdaságilag és politikailag az US Amerikától függünk éppen úgy, mint a többi ibéro-amerikai ország. Argentína is, bár nagyon kérkedik függetlenségével. Kogutowitz nagyon érthetően mutatja, hogy Peru négyszer olyan nagy, mint volt a meg nem csonkított Monarchia és ezt az irdatlan nagy földet alig 5 millió ember lakja. A legnagyobb részt mesztic, tiszta indiót már csak az Andesekben talál. Fehér ember kevés van, ellenben még a meszticnél is több a néger és elképzelhetetlenül sok, a legszörnyűbb keverék, a néger és a kínai.

— A legkedvesebb témájáról, a nő-kérdésről, majd legközelebb számolok be, de van nálunk is, mint ma már mindenütt a világon. Sokat kérdezett és én még többre feleltem. Legközelebb arról szólók, hogyan élek a farmon, ahol több, mint négy évet töltöttem s milyen általában az életük a haciendákon élő európai nőknek. A lovakról is fogok beszélni, amelyeket szeretek és a kutyákról is, amelyeket mégjobban szeretek.

— Végezetül a legkedvesebbekről néhány szót: a gyermekekről. A német és angol gyermekek, kik bár otthon mindig a német és angol szót hallanak, mert a haciendákon, vagy ahogy nálunk mondják a »campon« élő szülők nem is igen tanulják meg országunk nyelvét, a castellanót, még sem tudnak másként beszélni, mint spanyolul. Bizony, igaza van: a második generáció már elvesztett Európa számára, már százszázalékos peruiak, vagy ahogy büszkén hangoztatják már a 10-12 évesek is »Somos americanos!« Amerikaiak vagyunk! Így aztán megértheti, hogy a kis Hans Müller, már nem tud egy mukkót sem németül beszélni, érteni is csak keveset ért, a magyar Csirke Józsika pedig, csak ámul és bámul, ha magyarul szólók hozzá és a kis James Earl csak valami zagyva, matróz-angolsággal — káromkodni tud. Egyebet nem. Csirke Józsikába különben José Zírque lett és ember legyen a talpán, aki néhány évtized múlva rájön, hogy José Zírque édesapja, valamikor Tatabányán talicskázta a huszt.

— Bizony kifárasztott, bizony kifárasztottam.